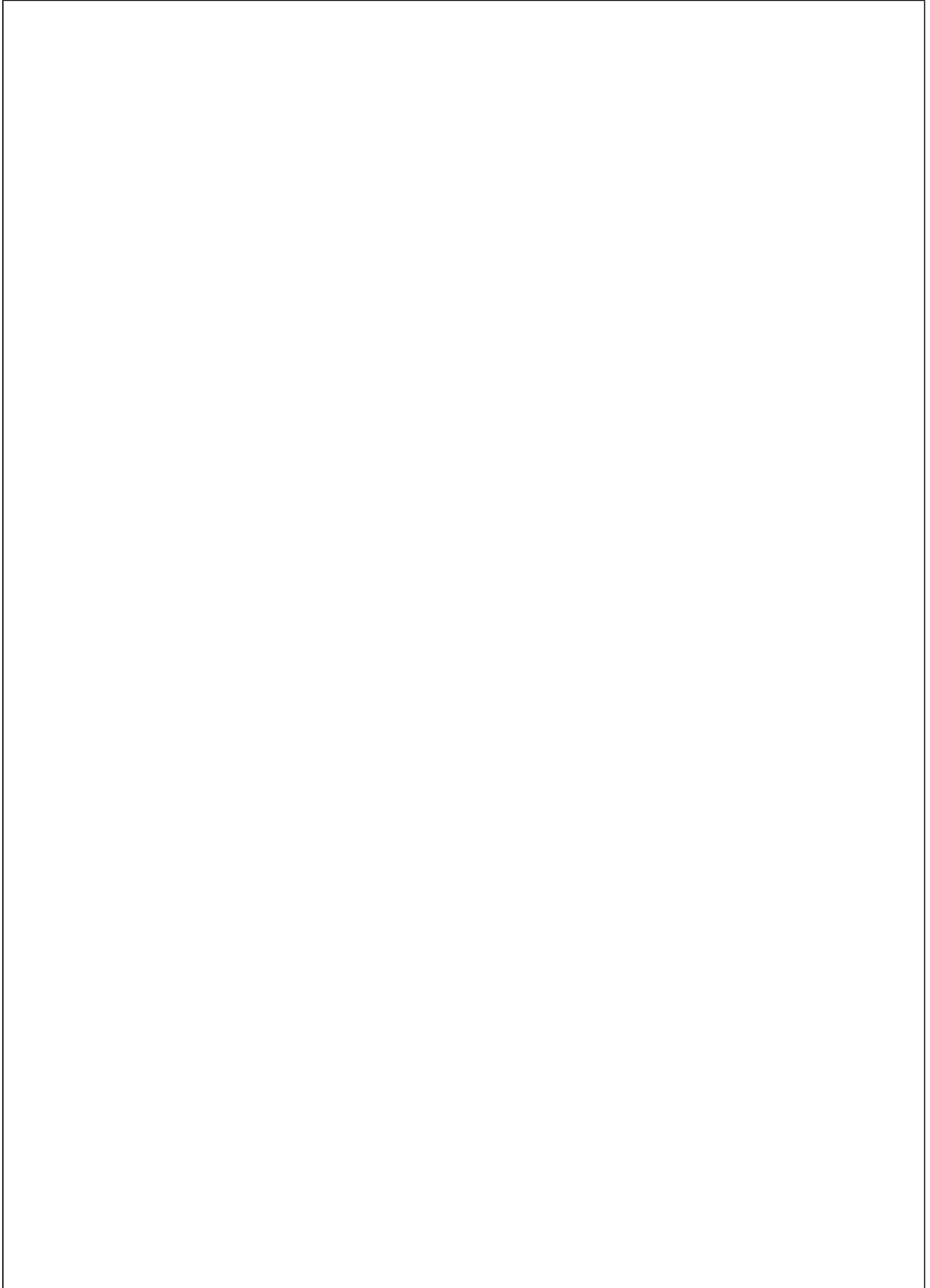

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/220578,Spotkanie-otwarte-Jerzy-Giedroyc-i-paryska-Kultura-z-cyklu-Oblicza-historii.html>
27.02.2026, 14:20

Spotkanie otwarte „Jerzy Giedroyc i paryska Kultura” z cyklu „Oblicza historii”

10 czerwca 2025 r. w Centralnym Przystanku Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, przy ul. Marszałkowskiej 107 w Warszawie odbyło się spotkanie „Jerzy Giedroyc i paryska Kultura”. Obejrzyj na kanale IPNtv.

10.06.2025

[Cykl „Oblicza historii”](#) [Kultura Polska Rzeczpospolita Ludowa \(PRL\)](#)

78 lat temu, 1 czerwca 1947 roku, w Rzymie z inicjatywy redaktora Jerzego Giedroycia ukazał się pierwszy numer emigracyjnego pisma „Kultura”. Pismo na trwałe wpisało się do historii, literatury polskiej i historii inteligencji polskiej. W pierwszym numerze obok tekstów Paula Valéry'ego i Benedetto Croce znalazły się eseje i teksty polskich autorów: Tymona Terleckiego, Zygmunta Zaremby, M. K. Dziewanowskiego, Andrzeja Bobkowskiego, Wiktora Weintrauba, Tadeusza J. Krońskiego, Józefa Czapskiego i innych. Pismo powstało dzięki trudowi i wytrwałości jej redaktora naczelnego i jego najbliższego otoczenia, tj. Józefa Czapskiego, Gustawa Herlinga – Grudzińskiego i małżeństwa Hertzów. Bez pisma nie powstałoby wiele tekstów i dzieł literackich, które są już częścią kanonu literackiego, ale także polemik historycznych i literackich. Kim był sam Jerzy Giedroyc? Dlaczego i w jakich okolicznościach zdecydował o powstaniu pisma i całego późniejszego środowiska w Paryżu? Co nim powodowało? Jakie poglądy prezentował na łamach pisma? Z jakimi autorami współpracował? Jaki miał stosunek do komunizmu i PRL-u? Dlaczego po 1989 roku nie przyjechał do Polski? Czy pozostawił po sobie testament ideowy?

Na pytania red. Rafała Dudkiewicza odpowiadał prof. Krzysztof Kloc – historyk, profesor UKEN, Katedra Historii Najnowszej i Edukacji Historycznej. Specjalizuje się w historii „Kultury” Jerzego Giedroycia i jej środowiska, historii literatury polskiej w XX wieku, postaw inteligencji polskiej w XX wieku.

Zapis rozmowy na kanale IPNtv.

* * *

Cykl spotkań „Oblicza historii” przybliży złożoność współczesnej historii, a także jej sprzeczne elementy wpływające na bieg zdarzeń. Przyjrzymy się instytucjom i ludziom, którzy kształtowali przeszłość. W naszym zainteresowaniu pozostaną instytucje takie jak wywiad i kontrwywiad, które z zasady działają niejawnie, a metody pracy operacyjnej mają charakter konspiracyjny, partie polityczne, które kształtowały rzeczywistość minioną, a także idee, które świadczyły o zmianach natury cywilizacyjnej. Opowiemy o ludziach, którzy owe idee tworzyli i politykach praktycznie kształtujących świat.

Warszawa

Centrala

Kultura, PRL

Spotkanie